

ĎURICOVÁ, A., ŠTEFAŇÁKOVÁ, J. (eds.) 2021. *Od textu k prekladu XV – I. časť*. Praha: JTP. 101 strán. ISBN 978-80-7374-131-0.

Zborník *Od textu k prekladu XV. – časť I.* predstavuje ďalšiu publikáciu z radu rovnomenných knižných diel venovaných problematike odborného jazyka. Tlačový výstup pozostáva zo štrnástich príspevkov, ktoré predstavujú odborný jazyk v kontexte aktuálneho vedeckého poznania z rozličných aspektov. Zborníku dominuje predovšetkým problematika právneho jazyka s prienikom do rozličných sfér – lingvistickej, translatickej či didaktickej.

Článok M. Benčekovej je venovaný výskumu frazeologických jednotiek vyskytujúcich sa v odbornom texte v spojitosti s kategóriou knižných frazém. Problematiku predstavuje prostredníctvom pohľadu na korpus odborných textov z oblasti politických vied a príbuzných odborov. A. Ďuricová zameriava svoj príspevok na predstavenie vybraných prekladateľských problémov a navrhnutie ich riešení na príklade konkrétneho textového typu – rozsudku. M. Imrichová nasmerováva prostredníctvom svojho príspevku pozornosť na slovenský právny štýl a vyjadruje sa k úpravám a/alebo zmenám právnej terminológie z lingvistického hľadiska. Ako ťažiskovú ponúka kategorizáciu rozlišujúcu medzi formálnou zmenou termínov, obsahovou zmenou alebo úpravou termínov a vznikom nových termínov. Príspevok M. Kásovej sa sústreďuje na predstavenie komparatívneho pohľadu vybraných termínov zo sociálnej oblasti s akcentáciou rolí materstva a otcovstva v právnych systémoch Nemecka, Rakúska, Švajčiarska ako aj Čiech a Slovenska. V popredí príspevku stoja najmä otázky dopadu vyjadrenia konkrétneho vybraného pojmu prostredníctvom jazyka na chápanie, resp. interpretáciu daného pojmu a na proces jeho translácie z/do iného jazyka. Aj H. Mazurová zacielfuje pozornosť na vzájomné prepojenie jazyka a práva. Jazyk pritom vníma jednak ako prostriedok komunikácie, jednak ako nástroj analýzy a riešenia teoretických problémov v oblasti práva. Ako východisko pre takéto vnímanie predstavuje koncepciu Hartovho chápania otvorenej textúry práva, ktorej predstavenie je jedným z ťažiskových bodov príspevku. Prienik translatickej a didaktickej perspektívy dominuje článku P. Milošovičovej. Autorka v ňom predstavuje možnosti aplikácie interkultúrneho manažmentu a benefity jeho zaradenia ako predmetu do študijného programu určenému na vzdelávanie prekladateľov a tlmočníkov. Spoločný príspevok autoriek M. Némethovej a E. Monárovej sa zaoberá praktickými otázkami využitia informačných technológií vo vzdelávaní budúcich právnikov. Príspevok predstavuje inovatívne tendencie v takomto vzdelávaní (ako napr. forma klinického právnického vzdelávania, či implementácia predmetu týkajúceho sa právnej informatiky) v kontexte elektronizácie edukácie počas pandémie. L. Poľaková predstavuje – predovšetkým formou prekladovej analýzy vybraných odborných pojmov – otázku prekladu právnej terminológie z oblasti materstva v rámci jazykového páru *slovenčina – nemčina*. Vlastnej prekladovej analýze predchádzajú informácie týkajúce sa definovania pojmu materstva v Nemecku a na Slovensku v právnom kontexte. Príspevok J. Štefaňákovvej rozoberá problematiku rodovo vyvážených textov v nemeckom jazyku s akcentáciou odbornej oblasti práva. M. Štefková vo svojom príspevku ozrejmuje – prostredníctvom aktuálnych príkladov z vlastnej praxe – výzvy prekladu a tlmočenia v trestnom konaní v súčasnosti a v konforntácii vlastných skúseností z praxe s aktuálne platnými legislatívnymi ustanoveniami navrhuje zavedenie konkrétnych opatrení smerujúcich k profesionalizácii úradného prekladu na Slovensku. S. Tomášiková ponúka teoretické východiská pre preklad termínov zo sociálnej oblasti z nemeckého do slovenského jazyka, ktoré tvorili východisko pri zostavovaní trilingválneho paralelného nemecko-slovensko-českého slovníka s názvom *Matka a dieťa*, vydaného v roku 2021. Autorka sa pritom dotýka napr. pluricentrického aspektu nemčiny, stupňa príbuznosti východiskového a cieľového jazyka, ale aj stupňa príbuznosti porovnávaných systémov, a zároveň rozoberá špecifiká translácie odborného jazyka. B. Ulašín približuje procesy univerbizácie v slovenskom a v španielskom jazyku a vyhodnocuje ich špecifiká s ohľadom na konkrétny jazyk. Problematiku sprístupňuje čitateľovi prostredníctvom množstva konkrétnych príkladov. L. Vaňková dáva prostredníctvom svojho

článku do pozornosti čitateľa formy podpory univerzitného vzdelávania v oblasti odborných cudzích jazykov na Ostravskej univerzite v Ostrave a predstavuje *Centrum výskumu odborného jazyka*, ktoré funguje pri Filozofickej fakulte Ostravskej univerzity už od roku 2011. Príspevok autorky O. Wrede zasadzuje do translatologického kontextu otázku vzájomného prelínania sa odborných vedomostí z oblasti práva a poznania charakteristík konkrétneho textového žánru (prekladaného textu) z pohľadu jeho lingvistickej charakteristiky. O. Wrede bližšie rozvádza úlohu viacerých parciálnych kompetencií (ako napr. schopnosť vhodného štylistického uchopenia textu, nutnosť disponovania dostatočnou vedomostnou bázou s ohľadom na konkrétnu právnu oblasť, ale aj úlohu interkultúrnej kompetencie) a zdôrazňuje potrebu ich premietnutia do procesu moderného univerzitného vzdelávania budúcich tlmočníkov a/alebo prekladateľov.

Súbor príspevkov poskytuje pestrú mozaiku zaujímavých informácií o odborných jazykoch a aj tohtoročný zborník bude celkom iste pre čitateľa podnetný a prínosný.

Recenzentka

doc. Mgr. Zuzana Gašová, PhD.

Ekonomická univerzita v Bratislave

Fakulta aplikovaných jazykov

Katedra jazykovedy a translatológie

Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava

Slovenská republika

E-mail: zuzana.gasova@euba.sk